

Lausunto

29.07.2022

Asia: VN/34423/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta (VN/34423/2021)

North European Oil Trade Oy (NEOT) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta.

NEOT on merkittävä Itämeren alueella toimiva itsenäinen polttoainehankintayhtiö, jonka omistavat St1 ja SOK. NEOT toimittaa polttoainetta St1-, ABC- ja Shell-ketjujen asemille, lämmitysöljy- sekä ilmailun ja merenkulun käyttöön Suomeen, Ruotsiin ja Norjaan vuosittain noin seitsemän miljardia litraa. NEOT toimii valmisteverorajapinnassa ja on näin ollen jakeluelvoittelain alainen toimija.

Biopolttoöljyn saatavuus rajoitettua

Esityksessä korotetaan biopolttoöljyn jakeluelvoitetta 4,6 %:lla vuodessa alkaen vuodesta 2026. Veloitteen suuret korotukset aiheuttavat merkittävän haasteen biopolttoöljyn jakelijoille. Kiristyvät jakeluelvoitteet ja rajattu raaka-ainevalikoima ovat merkittävä haaste, sillä biopolttoöljyn tuottamiseen sopivia raaka-aineita ei ole riittävästi. Vuoteen 2024 mennessä ei ole tulossa merkittävää uutta tuotantoa, eikä lisääntyvä biokomponenttien tuotanto ratkaise niiden raaka-

aineiden saatavuusvajetta. Tuottajilla on määräävä asema markkinoilla, ja olisikin tärkeää tarkastella jakeluelvoitteen korotuksen kilpailuoikeusvaikutuksia. Raaka-aineiden niukkuus nostaa niiden markkinahintoja, mikä näkyy kansalaiselle kuluttajahintojen nousuna. Lisäksi hallitus aikoo samaan aikaan nostaa liikenteen jakeluelvoitetta, mikä nostaa hintapainetta entisestään.

Kevyen polttoöljyn bio-osuutta voidaan periaatteessa lisätä kahdella biopolttoaineella: metyyliestereillä (FAME) ja vetykäsitellyillä kasviöljyillä (HVO). Lämmitys- ja työkonekäytössä polttoaineen kierto on kuitenkin huomattavasti hitaampaa kuin liikennekäytössä, mikä rajoittaa niiden tuotteiden valikoimaa, joilla velvoitetta on käytännössä mahdollista täyttää. FAME:n lyhyestä säilytyksiästä johtuen HVO on käytännössä ainoa biokomponentti, jota voidaan ohjata lämmitys- ja työkonekäyttöön. HVO:n ollessa markkinoiden kallein mahdollinen biopolttoainekomponentti, tulee polttoöljyn biovelvoitteen täytöstä verrattain suuri kustannus.

Teknologianeutraalius ja velvoitteiden välinen jousto kasvattaisivat keinovalikoimaa

Esitystä varten arvioitiin muiden käyttövoimien sisällyttämistä biopolttoöljyn velvoitteeseen, mutta lopulta ne jätettiin pois. NEOT ehdottaa kaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden (RNFBO) lisäämistä biopolttoöljyn jakeluelvoitelakiin. Teknologianeutraaliuden nimissä ja biopolttoaineiden raaka-aineiden rajallisuuden vuoksi tulisi mahdollistaa biopolttoöljyn jakeluelvoitteen täyttäminen biokaasulla ja RNFBO:lla. On tärkeää, että jakelijoilla on laaja valikoima keinoja täyttää nousevia velvoitteita.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 7 § ja liikenteen jakeluelvoitelain 5 b § sallivat 30 %:n jouston velvoitteiden välillä. Käytännössä siis 30 % biopolttoöljyvelvoitteesta voidaan täyttää liikenteessä jaellulla biopolttoaineella ja toisin päin. Kustannustehokkain ratkaisu olisi nostaa liikenne- ja polttoöljyvelvoitteen välinen jousto 100 prosenttiin. Näin polttoaineen toimittajat voisivat jaella biopolttoainetta siellä, missä se aiheuttaa vähiten kuluja, kuitenkin vähentämättä jaellun biopolttoaineen kokonaismäärää. Tämä toimenpide parantaisi biopolttoaineiden jakeluelvoitteen kustannustehokkuutta alentamatta kuitenkaan tavoiteltua päästövähennemävaikutusta.

Lisäämällä joustavuutta voidaan varmistaa, että kansalaiselle ja yhteiskunnalle aiheudu tarpeettomia lisäkustannuksia liikenteen päästötoimista.

Haluamme myös kiinnittää huomiota laissa säädettyyn seuraamusmaksuun, joka käytännössä asettaa katon biopolttoöljyn hinnalle. NEOT suosittelee, että seuraamusmaksun tasoa tarkastellaan suhteessa muihin EU-jäsenmaihin.

Kiitämme lausuntopyynnöstä ja ilmoitamme halukkuudestamme tarvittaessa antaa lisätietoja ja perusteluja.

Kunnioittaen,

North European Oil Trade Oy

Hämäläinen Simon
North European Oil Trade Oy